

Notitie

'Ecologisch inrichtingsplan perceel Heikantseweg 4, Wehl'

Datum: 1 februari 2010
Projectnr.: 09-119A
Uw kenmerk: 03093
Contactpersoon: Janneke Lindenholz

ecogroen advies bv

Postbus 625, 8000 AP Zwolle

t: 038 423 64 64

f: 038 423 64 65

info@ecogroen.nl

www.ecogroen.nl

1. Inleiding

Aanleiding en doelstelling

Amer ruimtelijke ontwikkeling (contactpersoon dhr. J. Doornbos) heeft EcoGroen Advies gevraagd een ecologisch inrichtingsplan te maken voor een perceel aan de Heikantseweg 4 te Wehl (gemeente Doetinchem).

De eigenaar van dit perceel (Familie Hartjes) is voornemens om (op het erf) de stallen van zijn voormalige varkenshouderij te slopen en in plaats hiervan enkele woningen te realiseren. Omdat deze locatie gelegen is in de ecologische verbindingzone 'De Didamse Leigraaf', heeft de gemeente Doetinchem een extra eis opgelegd in de vorm van het ecologisch inrichten van een perceel op basis van Model Das. Het betreffende perceel is gelegen ten westen van het erf van de familie Hartjes.

Situatieschets

Het perceel is in gebruik als paardenweide en heeft een grootte van ongeveer 1,4 hectare. Het perceel is groen omzoomd met onder andere Knotwilgen, Meidoornhagen en een houtsingel als erfafscheiding.

Foto 1: Deel van het in te richten perceel langs de houtsingel.

Het perceel is gelegen in een essen- en kampenlandschap. Kenmerkende landschapselementen voor dit landschapstype zijn houtkanten, meidoornheggen, knotbomen en fruitgaarden. Deze structuren vormen echter geen netwerk meer wat voor een ecologische verbindingzone wel van belang is. Door de inrichting van de ecologische verbindingzone op basis van Model Das (zie ook onderstaand kader) zal het landschap verdichten en zodoende geleiding, dekking en voedsel bieden aan onder andere Das (Blerck *et al.* 2008).

Model Das

Model Das bestaat uit een landschapzone die is opgebouwd uit kleinschalig landschap waarin houtwallen, singels en bosjes dekking bieden en geleiding geven en waarin voldoende geschikte voedselgebieden aanwezig zijn. Natte elementen zijn niet noodzakelijk in deze zone. Dit model is, behalve voor Das en Boommarter, functioneel voor allerlei dieren van bossen, bosranden en kleinschalig landschap (Provincie Gelderland 2006).

Inhoud notitie

In voorliggende notitie wordt het inrichtingsplan toegelicht door middel van een beschrijving van de voorgestelde maatregelen en een ecologische en landschappelijke onderbouwing hiervan. Daarnaast is een beplantingsvoorstel gedaan.

2. Uitgangspunten inrichtingsplan

Middels een telefonisch gesprek met dhr. H. Apelo (gemeente Doetinchem) zijn onderstaande uitgangspunten voor het inrichtingsplan vastgesteld:

- het perceel dient ecologisch interessanter te worden voor met name fauna
 - op basis van model Das. Eventueel in combinatie met andere modellen;
- de inrichting
 - kan in combinatie met het huidige gebruik (paardenweide);
 - moet landschappelijk passen;
 - ‘mag eenvoudig zijn’.

Tijdens dit gesprek is tevens een aantal mogelijkheden voor de inrichting besproken:

- bestaande elementen uitrusten voor de realisatie van kruidenrijk grasland;
- ruigteontwikkeling;
- houtsingels, takkenril;
- poel (afhankelijk van de grondwaterstand).

3. Inrichtingsmaatregelen en onderbouwing

Inrichtingsmaatregelen

Voorgesteld wordt de onderstaande maatregelen te nemen. Deze maatregelen sluiten aan bij Model Das, voldoen aan de eisen gesteld door gemeente Doetinchem en laten ruimte om het perceel te blijven gebruiken als paardenweide.

1. Aanleg houtwal;
2. Aanleg meidoornhaag;
3. Aanleg greppel;
4. Inzaaien kruidenrijk grasland;
5. Overige maatregelen.

De lijnelementen (houtwal en meidoornhaag) zijn gesitueerd op de locaties waar momenteel perceelscheidingen zijn aangebracht. Mogelijk zijn dit voormalige perceelsgrenzen. Dit blijkt echter niet uit historische atlanten.

Op de -separaat aan deze notitie bijgevoegde- inrichtingskaart zijn de locaties van deze maatregelen ruimtelijk weergegeven.

Ecologische en landschappelijke onderbouwing

1. Aanleg houtwal

Hoewel in de omgeving van Wehl weinig houtwallen zijn gelegen, is in deze situatie op basis van Model Das toch gekozen voor de aanleg van een houtwal in plaats van een houtsingel¹. Het betreft een relatief lage houtwal, +0,50meter ten opzichte van maaiveld. Door aansluitend aan de houtwal een greppel te graven van circa -0,20meter ten opzichte van het maaiveld (zie ook punt 3) ontstaat er een helling, een variatie van de zogenaamde steilrand die in een essen- en kampenlandschap voorkomen tussen twee vlakke delen.

De houtwal takt aan de zuidzijde aan op de bestaande houtsingel en aan de westzijde aan op de bestaande meidoornhaag met knotwilgen. Op deze wijze staat de houtwal niet als los element in het landschap, maar als verbindingselement en fungeert zo als geleidings- en dekkingselement voor diverse soorten fauna (zoals Das).

Om de overgang van de houtwal naar de bestaande singel aan de zuidzijde van het woonerf van familie Hartjes en de knotwilgen-meidoornhaag aan de westzijde van het perceel geleidelijk te laten verlopen, neemt de hoogte van de houtwal op deze punten geleidelijk af. In verband met het huidige gebruik van het perceel als paardenweide, komt op één locatie een onderbreking van 8 meter.

Door de houtwal te beplanten met diverse boom- en struiksoorten, zal deze voor diverse soorten fauna (zoogdieren, vogels en insecten) een bron van voedsel zijn. Daarnaast is de houtwal geschikt als broedlocatie of vaste verblijfplaats voor verscheidene soorten fauna.

2. Aanleg meidoornhaag:

Om een verbinding te maken tussen de aan te leggen houtwal en de groenstructuur aan de noordzijde van het perceel, wordt een meidoornhaag aangelegd. Deze meidoornhaag sluit aan bij de bestaande meidoornhaag, en vormt zodoende één geheel. Tevens is een meidoornhaag een kenmerkend landschapselement in Wehl en omgeving. Voor Das dient deze meidoornhaag als geleidings- en dekkingselement van en naar de houtwal en als voedselbron. Voor verschillende andere faunasoorten heeft de haag een functie als broed-/verblijfplaats en voedselbron. In verband met het huidige gebruik van het perceel als paardenweide, komt op één locatie een onderbreking van 8 meter.

3. Aanleg greppel:

Om een helling te creëren wordt aan één zijde (de noord en noordoost zijde) van de houtwal een greppel van -0,20meter ten opzichte van het maaiveld aangelegd (zie ook punt 1 aanleg houtwal).

4. Inzaaien kruidenrijk grasland:

Aan de zuidzijde van een deel van de houtwal wordt een kruidenrijk grasland ingezaaid met (bijvoorkeur) streekeigen zaden. Kruidenrijk grasland vormt een bron van voedsel voor onder andere insecten.

Voorafgaand aan het inzaaien dient de bestaande zode stuk gefreesd te worden.

5. Overige maatregelen (afrostering + poortgreep).

Voor de duurzame instandhouding van de houtwal, meidoornhaag en het kruidenrijk grasland en om te voorkomen dat deze elementen worden aangevreten

¹ De aanleg van een houtwal heeft de voorkeur boven een houtsingel. Wanneer er geen grond voorradig blijkt te zijn, volstaat een houtsingel ook.

door de paarden, worden deze uitgerasterd. De houtwal en het kruidenrijk grasland op een afstand van 1,5meter en de meidoornhaag op een afstand van 2meter uit de voet van de beplanting. In verband met het 1 à 2 jaarlijks maaien van het kruidenrijk grasland en het afvoeren van het maaisel, is het van belang dat in de afrastering een poortgreep/toegang geplaatst wordt.

4. Beplantingsvoorstel

Houtwal

Voor het inplanten van de houtwal worden soorten gebruikt die in de regio van Wehl voorkomen en een bron van voedsel vormen voor diverse faunasoorten. Daarnaast is het van belang dat het plantenmateriaal van gecertificeerde autochtone herkomst is.

De volgende soorten worden aangeplant:

Boomvormers - maat (omtrek) 12-14centimeter

Zomereik - 50%

Fladderiep - 25 %

Linde (zomer of winter) - 25%

Het plantverband voor deze typen is een gelijkbenig driehoeksverband met een afstand van 1,5m in de rij en een afstand tussen de rij van 1,3 meter. Van groot belang is dat er groepsgewijs wordt aangeplant in groepen van 8-16 stuks, hierdoor wordt dominantie van een aantal soorten voorkomen.

Zoom en struweel - maat (omtrek) 100-175centimeter

Meidoorn (1-stijlige of 2-stijlige) - 25%

Sleedoorn - 25%

Gelderse roos - 25%

Kamperfoelie - 25%

Het plantverband voor deze typen is wildverband (tussen planten in de randen). Ook bij deze soorten is het van belang groepsgewijs te planten, in groepen van 8-15 stuks met een tussenruimte van minimaal 50cm.

Meidoornhaag

100% meidoorn; gelijk aan de bestaande meidoornhaag.

Kruidenrijk grasland

Om na te gaan welk zaadmengsel op deze locatie het meest geschikt is, is advies ingewonnen bij 'biodivers' (leverancier van inheemse zaden; biodivers.nl).

Het kruidenrijk grasland kan het beste ingezaaid worden met Margrietmengsel (I) B102. Voor het betreffende oppervlak is circa 4,5kg nodig. Inzaaitijd is half maart t/m half mei en half augustus t/m half oktober.

5. Bronnenlijst

Blerck van H., K. van Dam, H. Baltjes, L. Roeleveld, R. Ceelen, T. Wigman, B. McCarthy & F. van Heest (2008). Een bonte zoom rondom de markes van nieuwe naobers; Werkboek voor de nieuwe naobers in het landschap van het zandgebied rondom Didam en Wehl. Onderdeel van het landschapsontwikkelingsplan voor Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek. Rheden, 2008.

Provincie Gelderland (2006). Gebiedsplan Natuur en Landschap Gelderland. Gedeputeerde Staten van Gelderland 2006.

Legenda

Bestaande situatie

- Bestaande meidoornhaag
- Bestaande rij knotwilgen
- Bestaande afrastering

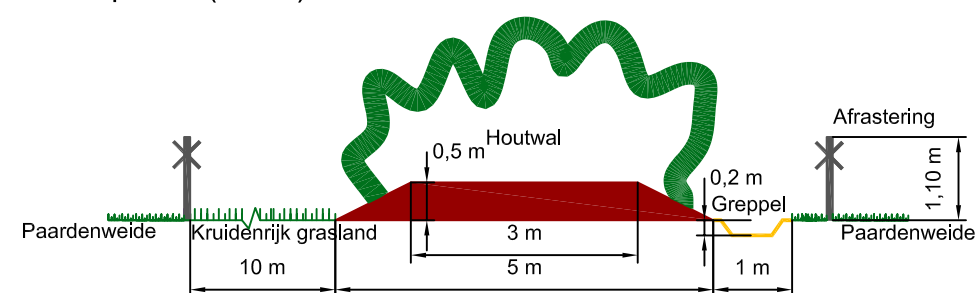
Maatregelen

- Aanleggen meidoornhaag (1,5 m breed)
- Aanleggen houtwal (+ 0,50 m t.o.v. maaiveld, 5 m breed)
- Aanleggen greppel (- 0,20 m t.o.v. maaiveld, 1 m breed)
- Inzaaien kruidenrijk grasland (10 m breed)
- Aanbrengen afrastering (1,5 m of 2 m uit teen van de beplanting)
- Aanbrengen poortgreep

Overige

- Projectgrens
- Dwarsprofiel

Dwarsprofiel (1:100)

Project:

Inrichting perceel Heikantseweg 4, Wehl

EcoGroen Advies BV
Postbus 625
8000 AP ZWOLLE

t: +31 (0)38-4236464
f: +31 (0)38-4236465
i: www.ecogroen.nl

Opdrachtgever:
Amer Adviesbureau / Familie Hartjes

Onderdeel:
Ontwerp

Schaal: 1: 1500	Versie nr.: Concept V1	Datum: 27 januari 2010
Formaat: A3		Blad: 1/1

Getekend door:
J. Engelbertink

Project nr.:
09119A